

Utlåtande

Fördjupad översiktsplan för Svappavaara Kiruna kommun, Norrbottens län

April 2015

HUR SAMRÅD OCH UTSTÄLLNING HAR BEDRIVITS

Samhällsbyggnadskontoret i Kiruna kommun har, av kommunfullmäktige, fått i uppdrag att ta fram en ny fördjupad översiktsplan för Svappavaara.

Ett i november 2013 upprättat planförslag har varit på samråd enligt 3 kap. 9 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900).

Tiden för samrådet har varit fr.o.m. 2013-12-13 t.o.m. 2014-02-10. Planhandlingen har funnits tillgänglig på Stadshuset i Kiruna, biblioteket i Svappavaara samt på kommunens hemsida. Information om samrådet har lämnats via annonsering i ortstidningar samt via kommunens hemsida.

Inkomna synpunkter under samrådet har sammanställts i en Samrådsredogörelse.

Ett i januari 2015 upprättat planförslag har därefter varit utställt enligt 3 kap. 12 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900).

Tiden för utställningen har varit fr.o.m. 2015-02-06 t.o.m. 2015-03-20. Handlingarna har funnits tillgängliga på hemsidan, anslagstavlan för planer i stadshushallen samt på biblioteket i Svappavaara.

Förteckning över utställningshandlingar, uppgifter om hur utställningen ordnats framgår av kungörelsen om utställningen. Handlingarna inklusive sändlista finns tillgängliga hos kommunen.

Under utställningstiden har skriftliga synpunkter inkommit från instanser, organisationer m.fl. enligt förteckning, se nedan. Totalt redovisas 9 stycken skriftliga yttranden.

Ett informationsmöte har hållits den 17 mars 2015 i Svappavaara på initiativ från några svappavaarabor. Vid mötet deltog ca 40 personer. Utställningsversionen av den fördjupade översiktsplanen presenterades, varefter allmän frågestund hölls. Bland annat tog frågan om problemen med rasrisker m.m. i Solbacken, behov av cykelvägar, problem med personal till skolan, behov av trygghetsboende och behov av flerbostadshus.

Länsstyrelsens synpunkter i granskningsyttrandet redovisas i sin helhet. Övriga yttranden har i viss mån sammanfattats. Yttrandena i original finns tillgängliga hos kommunen.

Utlåtandet syftar till att ge kommunens beslutande organ en redovisning av de synpunkter som framkommit under granskning/utställning och vilka överväganden som görs i samband härmed.

Avslutningsvis lämnas ett förslag till fortsatt handläggning av den fördjupade översiktsplanen.

Inkomna skrivelser

1. Länsstyrelsen Norrbotten.....	3
2. Trafikverket	7
3. Lantmäteriet.....	8
4. Stadsbyggnadsförvaltningen.....	8
5. Tekniska verken i Kiruna AB och Kiruna Kommunpartner AB	8
6. LKAB	10
7. Berit Stålnacke Savonen	12
8. Tommy Kemi.....	13
9. Lena de Stefanis.....	13

INKOMNA SYNPUNKTER SAMT KOMMENTARER

Nedan redovisas en sammanfattning samt kommentarer till samtliga inkomna yttranden. Dessa förvaras i sin helhet i planakten hos Miljö- och byggnämnden.

Observera att i samband med revidering och komplettering av planbeskrivningen har kapitlen delvis fått nya rubriker och numrering.

STATLIGA MYNDIGHETER OCH VERK M.M.

1. Länsstyrelsen Norrbotten

Allmänt

De justeringar som skett av planhandlingarna sedan samrådsversionen bidrar till att det nu är betydligt lättare att ta del av planförslaget och planen torde också därmed bli mer användbar inför kommande detaljplanering inom planområdet. Själva plankartan är nu betydligt mer lättbegriplig både p.g.a. den ändrade layouten och att kartan kompletterats namn på områden och vägar som sedan går att återfinna i planbeskrivningen.

De allmänna visioner och mål för Kiruna som redovisades i samrådshandlingen har nu förtydligats med avseende på utvecklingen i Svappavaara. Översiktplanen har även utvecklats när det gäller kopplingen till andra strategiska utvecklingsfrågor såsom Regional utvecklingsstrategi (RUS) och mellankommunala aspekter.

Riksintressen

Länsstyrelsen anser att kraven på redovisningen av riksintressen tillgodosetts i planhandlingen. Kommunen har även utvecklat resonemanget kring hur man avser att beakta berörda områden av riksintresse i kommande planering. Länsstyrelsen anser dock inte att detta skett i tillräcklig omfattning så att det tydligt framgår hur kommunen avser att tillgodose de aktuella riksintressen som kan beröras av planförslaget.

De riksintressen som berörs av planområdet är riksintresse för kulturmiljövården enligt miljöbalken (MB) 3 kap.6§, för ämnen eller material enligt MB 3 kap.7§ samt för kommunikationer enligt MB 3 kap.8§. Dessutom ingår ett antal vattendrag och sjöar i nätverket Natura 2000, vilka är av riksintresse enligt MB 4 kap. 1 och 8 §§.

Riksintresse kulturmiljö

Sedan samrådsversionen har planbeskrivningen förbättrats när det gäller kulturmiljöintresset, både när det gäller det som ligger i riksintresset och fornlämningarna utanför. Komplexiteten i miljö och skydd framgår nu tydligare av redovisningen.

Länsstyrelsen anser däremot inte att det i någon större grad går att utläsa hur planförslaget påverkar riksintresset eller hur riksintressets värden tillvaratas.

Till stor del skjuter kommunen ställningstaganden framåt och hänvisar till det kulturmiljöprogram som avses utarbetas för Kiruna kommun. Där kommer även situationen i Svappavaara att behandlas bl.a. när det gäller behov av att införa varsamhetsbestämmelser för att tillgodose området kulturmiljövården.

Länsstyrelsen anser dock att eftersom ett flertal av kulturvärdena i Svappavaara redan är kända och väl identifierade, såsom fornlämningar, äldre jordbruksbebyggelse med bostads- och gårdsbebyggelse samt ladlandskap och modern bebyggelse med Erskines anmärkningsvärda arkitektur så bör kommunen i översiktplanen kunna vara tydligare över hur dessa ämnas tillvaratas, t.ex. genom varsamhetsbestämmelser. Detta görs delvis när det gäller

radhusen i kv Bergsmannen där man påpekar att i kommande kulturmiljöprogram bedöms behovet av varsamhetsbestämmelser. I detta fall har således frågan hanterats. Länsstyrelsen anser att kommunen bör kunna redovisa strategier även för övriga delar som redan är identifierade och utreda resterande frågor i kommande arbete i samband med kulturmiljöprogram.

Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning avseende behov av översyn av riksintresset för Svappavaara bl.a. med avseende på Erskinebyggnaderna.

Kommentar:

*Varsamhetsbestämmelser kan, enligt Boverkets allmänna råd som gäller fr.o.m 2015-01-02, reglera vilka karaktärsdrag och värden hos byggnadsverk som varsamheten speciellt ska inriktas på, bestämmelserna avser **befintliga byggnader**. Kommunen anser det befogat att avvakta det kommande kulturmiljöprogrammet innan slutlig ställning tas till om det är lämpligt att införa varsamhetsbestämmelser. Kommunen anser att planeringsövervägandena visar på hur kommunen avser att tillvarata kulturmiljöns riksintressen.*

För Ladulandskapet anges i planeringsövervägandena: ”Ladulandskapet föreslås sparas även fortsättningsvis. En skötselplan skulle kunna upprättas för områdets skötsel.” För område finns en gällande detaljplan från 2003 där ladulandskapet anges som markanvändning. För ”Ladulandskapet” anges bestämmelse för värdefulla byggnader och områden (q) ”Byggnad/område som omfattas av 3 kap. 12§ PBL. Underhåll ska ske med ursprungliga material, kulörer och arbetsteknik. Området får inte planteras igen.” För den äldre gårdsbebyggelsen inom Masugnen 11:15, 5, 6, 7 och 8 anges varsamhetsbestämmelser (k) ”Bebyggelsen ska anpassas till den lokala byggnadstraditionen”. Dessutom anges bestämmelse för utseende för ny bebyggelse (f) ”Bebyggelsen ska anpassas till den lokala byggnadstraditionen.”

Beträffande fornlämningarna är dessa skyddade enligt Kulturmiljölagen, vilket ger ett kraftfullt skydd. Sannolikt är det inte aktuellt att detaljplanelägga fornlämningsområdet väster om Kirunavägen. Varsamhetsbestämmelser kan enligt kommunens mening inte införas för de två fornlämningarna (husgrunder) som ligger öster om Kirunavägen, men vid förändring av planen inom detta område ska fornlämningarna tydligt markeras i grundkartan.

I planbeskrivningen antecknas att länsstyrelsens synpunkter på hantering av kulturmiljöns riksintresse.

Fornlämningar

Fornlämningar bevaras om inget annat bestäms, genom en prövning enligt kulturmiljölagen Kml, ladulandskapet bör ha områdesbestämmelser som kan kombineras med skötselplan (se formulering om skötselplan sid 20).

För fornlämningar är det befogat att beskriva process och konsekvenser närmare eftersom planförslaget kan komma att innebära att ingrepp görs. T.ex. ligger ett fornlämningsområdet där centrumfunktioner planeras. Redovisningen på sid. 16 bör utvecklas så att det framgår att föreslagen bostadsbebyggelse i centrumbebyggelsen inte direkt påverkar riksintresset kulturmiljö, men angränsar till detta. Däremot ligger det inom skyddsområde för fornlämningar från gruvverksamheten under 1600-talet. Länsstyrelsen anser att man måste utreda i vilken omfattning fornlämningar kan komma att påverkas och en prövning enligt Kml behöver göras avseende om etableringar är möjliga och på vilket sätt.

Kommentar:

Texten under Centrum, service m.m. förtydligas så att det framgår att inga nyetableringar avses ske inom fornlämningsområdet och att för förändringar inom detta område krävs prövning av Länsstyrelsen enligt Kulturmiljölagen.

För ladulandskapet finns gällande detaljplan som anger ”Slätter- och ängsmark med enkla lador. Enstaka äldre lador som passar in i ladulandskapet får flyttas in i området, Nya förråd och lador får inte byggas inom området”. Kommunen anser att planbestämelsen är lämplig och ser inte meningen med att i stället införa områdesbestämmelser för detta område.

Riksintresset ämnen och material

Länsstyrelsen konstaterar att planförslaget sedan samrådsversionen kompletterats med förslag till ny bebyggelse väster om Backaområdet och således inom område som avgränsats som riksintresse med avseende på ämnen och material. Kommunen uppmärksammar på denna intressekonflikt och gör bedömningen att det inte torde innebära någon påtaglig skada på riksintressets värden. Kommunen anser även att avgränsningen för aktuellt riksintresse bör ses över.

Även lokalisering av ny bensinstation redovisas inom område som omfattas av det aktuella riksintresset. Kommunen gör ingen bedömning när det gäller förenligheten i detta fall.

Länsstyrelsen anser att det kan vara möjligt med båda dessa lokaliseringar, då de ligger i utkanten av de utpekade områdena och bensinstationens läge dessutom föreslås omedelbart intill befintlig E10. Den föreslagna bensinstationsverksamheten kan dessutom ses som delvis förenlig med den pågående gruvverksamheten under förutsättning att inte markdeformationer berör området. Om gruvbrytning skulle bli aktuell inom området så att lokaliseringen av bensinstationen berörs, torde även väg E10 påverkas. Påverkan på riksintresset behöver dock ytterligare studeras och bedömas i kommande planering. När det gäller bensinmacken anser Länsstyrelsen att det varit lämpligt att redovisa övriga lokaliseringalternativ för bensinstationen som nämns i planbeskrivningen.

Kommentar:

Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras med att kommunen även bedömer att bensinstationen inte innebär någon påtaglig skada på riksintresset ämnen och material.

Om bensinstation ska förläggas inom något av de föreslagna industriområdena utmed E10/E45 så prövas lämpligheten av detta vid kommande detaljplaneläggning.

Kommunen anser att placering av bensinstation generellt bör kunna tolkas in inom beteckningen Industriområde, om det ur aspekten hälsa och säkerhet bedöms förenligt.

Övriga riksintressen

Länsstyrelsen anser att redovisningen tillgodoses när det gäller beskrivning och hantering av övriga riksintressen inom området.

Miljökvalitetsnormer

Förslaget till översiktsplan har sedan samrådsversionen, förtydligats avseende miljökvalitetsnorm för vatten. Planbeskrivningen har kompletterats med den grundvattenförekomst som finns inom planområdet. Kommunen anger att miljökvalitetsnormen kommer att innehållas

med den planerade utbyggnaden. Länsstyrelsen anser dock att förekomsten bör framgå av plankartan.

Kommentar:

Plankartan kompletteras med grundvattenförekomsten.

Hälsa och säkerhet

Klimat

Länsstyrelsen anser fortfarande att frågan om hur konsekvenser av ett framtida förändrat klimat ska hanteras belyses bristfälligt. Det handlar om vilka naturrelaterade risker som finns i dag och hur de kan komma att öka i ett framtida förändrat klimat, samt hur samhället kan påverkas. Det bör även framgå hur kommunen avser att hantera eventuella risker i en framtid med ett förändrat klimat såsom beslut, avgränsningar, riktlinjer eller behov av utredning.

Dricksvattenförsörjning

Vattenförsörjningsfrågan redovisas i planbeskrivningen. Kommunen anger även att skyddsområde för vattentäkten behöver fastställas. Så vitt Länsstyrelsen tolkar planbeskrivningen så finns ett förslag för detta. Länsstyrelsen instämmer i angelägenhetsgraden när det gäller att fastställa skyddsområdet. Något som bör ske skyndsamt. Länsstyrelsen anser att såväl vattentäkt som föreslaget skyddsområde bör framgå av plankartan.

Geotekniska förhållanden

Redovisningen av geotekniska förutsättningarna anser Länsstyrelsen behöver utvecklas. Geotekniska säkerhetsfrågor kan utgöra viktiga utgångspunkter vid strategiskt val av lämpliga utbyggnadsområden och det bör även redovisas hur de geotekniska säkerhetsfrågorna ska beaktas i kommande detaljplanearbete.

Kommentar:

Kommunen har i planarbetet bedömt att risk för översvämning och ras/skred är små. Kommunen bedömer att det i nuläget är svårt att utveckla beskrivningarna p.g.a. avsaknad av mer detaljerat underlag. På sikt överväger kommunen att utarbeta riktlinjer för klimatanpassning som underlag för planering och byggande.

Kommunen bedömer att det ur säkerhetssynpunkt olämpligt att lägga in vattentäkt på plankartan. Skyddsområdet behöver utredas närmare.

Övrigt

Kulturmiljö

Kulturmiljölagen, Kml, nämns och vilka miljöer den omfattar. Men processer, tillståndsfrågor och dylikt – hur lagen fungerar, tas inte upp där lagen är uppräknad som förutsättning (jfr Miljökonsekvensbeskrivningen, MKB, s 9).

Konsekvenser för kulturmiljön beskrivs inte tydligt i MKB:n. Ställningstagandet görs att risken för betydande miljöpåverkan vad gäller kulturmiljövärden är liten. Konsekvenser hanteras ur aspekten vad den fördjupade översiktsplanen medför i plansammanhang – att kommunen senare när man gör ett kulturmiljöprogram ska ta ställning till om varsamhetsbestämmelser behövs samt att en tillståndsprocess är nödvändig för att göra åtgärder som berör fornlämningar eller deras skyddsområde. Men man tar inte upp konsekvenser för

kulturmiljövärdena i området. Dessa aspekter kan gälla hur t ex tidsskikt kan försvinna om fornlämningar undersöks och marken nyttjas för andra ändamål eller liknande urholkning av arkitekturen om olämpliga ombyggnader utförs om bebyggelsen inte har ett skydd. Den typen av aspekter bör nämnas. Det kan formuleras kort och övergripande.

Kommentar:

Miljökonsekvensbeskrivningen kompletteras i enlighet med Länsstyrelsens yttrande vad gäller påverkan på kulturmiljöns riksintresse. Däremot har inte tillstånds- och processfrågor i Kulturmiljölagen tagits upp i miljökonsekvensbeskrivningen.

2. Trafikverket

Kommunen bedömer att trafikökningar på E10 och E45 till följd av planförslaget är marginella. Även om trafiken inte ökar nämnvärt så kan nya trafikmönster och därmed nya konfliktpunkter skapas då målpunkter flyttas. LKABs flytt av personalutrymmen till Vargbacken och planer på ny ut- och infart via Olof Tålcks väg samt lokalisering av ny bensinstation söder om vägskalet E10/ E45 är exempel på detta. Detta borde vara tydligare beskrivet.

Kommunen hänvisar i utställningshandlingen till att Trafikverket *genomför* en åtgärdsvalsstudie avseende ny personalinfart från E10 samt passagemöjligheterna för gående och cyklister. Arbetet med åtgärdsvalsstudien har dock formellt inte startat. På initiativ av kommunen och med anledning av trafikfrågorna kopplade till översiktsplaneringen träffades Trafikverket, Kiruna kommun och LKAB i november 2014 för att gemensamt börja ringa in problem-/ behovsbilden (nulägesbeskrivning) för trafikanterna i Svappavaara. Detta som ett underlag till revidering av fördjupade översiktsplanen (rubricerad) samt som ett underlag inför den åtgärdsvalsstudie som Trafikverket planerar genomföra under 2015. Att åtgärdsvalsstudien formellt inte har startat bör framgå.

I plankartan har ett utredningsområde för passage av E10 till/från Vargbacken utpekats. Vi vill tydliggöra att avgränsningen av planerad åtgärdsvalsstudie troligen inte kommer att vara synonym med utredningsområdet i plankartan. Studien måste omfatta alla anspråk på E10 och lösningar väljas med ett systemperspektiv.

Kommentar:

Planbeskrivningen utvecklas vad gäller förändrade trafikströmmar med anledning av LKAB:s personalområde och korrigeras vad gäller status på Trafikverkets åtgärdsvalsstudie.

Kommunen noterar att Trafikverkets åtgärdsvalsstudie kommer att omfatta ett större område än planförslagets redovisning av utredningsområde för passage av E10.

Utöver detta vill vi föreslå att det i denna fördjupade planen framgår vilka krav som Trafikverket ställer vid olika etableringar. Inför kommande detaljplanering samt vid utredning av lokalisering av bensinstation är det bra om Trafikverkets syn tidigt finns med.

- Risker vid brandfarlig eller explosiv vara bör beaktas i kommande detaljplanering vid väg (och järnväg). För bensinstationen m. m. som planeras vid E10 gäller att minimikravet är att den inte placeras närmare vägen än säkerhetsavståndet för aktuell skyltad hastighet, närmare studie behövs dock för avgörande av lämpligt avstånd. Påfyllnings- och avtappningsanordningar bör placeras så att explosiv atmosfär inte förekommer på

allmän väg. Vidare bör spillzoner doseras så att spill av drivmedel inte kan spridas till allmän väg.

- Trafikverket ställer också krav vid uppförande av byggnader eller andra anläggningar invid väg- eller järnvägsanläggning ur trafiksäkerhetssynpunkt, elsäkerhetssynpunkt, risker med farligt gods, buller och för att inte underhåll och utveckling av anläggningen ska försvåras. Vid placering närmare än 30 meter från vägområdet tillhörande E10 (vägbana samt dike och ev bakslänt ingår i vägområdet) krävs länsstyrelsens tillstånd, om det saknas detaljplan eller om åtgärden ej är bygglovpliktig.

Kommentar:

Planbeskrivningen kompletteras i enlighet med yttrandet.

3. Lantmäteriet

Lantmäteriet har ingen erinran gällande fördjupad översiktsplan för Svappavaara.

KOMMUNALA FÖRVALTNINGAR OCH NÄMNDER

4. Stadsbyggnadsförvaltningen

Enheten har endast en mindre synpunkt på handlingen. Detta avser den i texten omnämnda slalom-/pulkabacken som finns väster om Svappavaara mot begravningsplatsen. Enheten anser som författaren att backen ska finnas kvar och att området för industri som berör backen bör korrigeras på kartan.

Kommentar:

Plankartan korrigeras i enlighet med yttrandet.

5. Tekniska verken i Kiruna AB och Kiruna Kommunpartner AB

PLANBESKRIVNING

2. Nuvarande förhållanden - Vatten och avlopp

Verksamhetsområdet

Tillägg: I samband med att bostadsbebyggelsen avvecklas på Vargbacken till förmån för gruvindustriområdet så kommer verksamhetsområdets utsträckning att ses över söder om E10.

Vattentäkt

Tillägg: LKAB avser att inom kort ansluta till kommunalt vatten. Diskussioner pågår med Tekniska Verken angående detta. Det är främst de nya kontorsetableringen på Vargbacken, men även manskapshus och kontor inne på området som avses försörjas via kommunala vattennätet. Vattenförbrukningen i Svappavaara uppgår till ca 70-100 m³/dygn. Anslutningen av LKAB medför att förbrukningen på sikt stiger till ca 210 m³/dygn. Maxkapaciteten på verket är ca 300-320 m³/dygn. För att uppnå maxkapacitet och ytterligare anslutningar krävs åtgärder i form av bland annat pump- och filterbyte.

Anslutning av verksamheter och industrier som fordrar processvatten är ej möjligt.

Det anges ingenstans i handlingarna vad den uppskattade förbrukning för de avsatta bostadsområdena och industrierna kan motsvara. En sådan hade behövt göras för att få en uppfattning om utrymmet innan eventuella ytterligare åtgärder krävs på verken.

Avloppsanläggning

Tillägg: Avloppsreningsverket är dimensionerat för 1600 Pe (personequivaler) och i dagsläget nyttjas kring 540 Pe. Belastningsmässigt är det således gott om kapacitet på verket. Dock finns problem med inläckage på ledningsnätet vilket medför höga flöden som periodvis närmar sig maxkapaciteten. Åtgärder kan komma att krävas på ledningsnätet för att minska tillskottsvattnet.

Kommentar:

Planbeskrivningen kompletteras i enlighet med yttrandet. Kommunen anser dock att det inte är nödvändigt och relevant att i nuläget uppskatta den totala vattenförbrukningen för föreslagna förändringar. Redovisade förslag är till del alternativa utvecklingsmöjligheter. Försörjningsbehovet får uppskattas i samband med kommande detaljplanläggning.

3. Förslag till ny fördjupad översiktsplan

Industrier och verksamheter - Industriområde på Vargbacken

Tillägg: Fastigheten är utanför kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp.

Kommunikationer och transporter

Ökad genomfartstrafik på Wilhelm Thisells väg kan medföra problem med bronns bärighet då det endast är en röbro. Utredning behöver även göras för att se om vägen behöver byggas om för att klara den ökade trafikmängden.

Olof Tälcks väg bör ej vara kommunal då merparten av trafiken kommer att vara LKAB:s. GA bör utredas.

Vargbacksvägen ska fortsättningsvis ej vara i kommunal drift.

Särskilda utredningsbehov

- Skyddsområde vattentäkt

Framtaget förslag på skyddsområde för vattentäkt finns. Området Pendlaren ligger delvis inom föreslaget skyddsområde för vattentäkt. Förslaget är gammalt och med ny utredning kan större delar av området komma att ingå i skyddsområde.

- Utökning verksamhetsområde för vatten och avlopp

Tillägg: Utökning av verksamhetsområde för kommunalt VA till att omfatta de föreslagna industriområdena vid E 10 och E45 behöver utredas avseende anslutningsmöjligheter, kostnader och kapacitet.

- Planeringsöverbäganden

Revidering: Meningen bör revideras då avlopp för processvatten ej kan anslutas till kommunalt avloppsnät vare sig det är små eller stora etableringar. Endast avloppsvatten som kan likställas med hushållspillvatten kan tas emot till det kommunala avloppsreningsverket.

Kommentar:

Kommunen noterar att behov kan finnas av att se över ansvaret för vägdriften på Olof Tälcks väg och Vargbacksvägen. Frågan hanteras i annan ordning.

Planbeskrivningen kompletteras med att skyddsbestämmelserna för det kommande vattenskyddsområde kan komma att påverka framtida markanvändningen inom kvarteret Pendlaren.

Planbeskrivningen kompletteras avseende utredning av utökning av verksamhetsområde för kommunalt VA samt omhändertagandet av processvatten.

6. Övriga konsekvenser

Samhälls- och näringsutveckling och infrastruktur

Infrastruktur och teknisk försörjning

Ökad genomfartstrafik på Wilhelm Thisells väg kan medföra problem med brons bärighet då det endast är en rörbro. Utredning behöver även göras för att se om vägen behöver byggas om för att klara den ökade trafikmängden.

Kommentar:

Planbeskrivningen kompletteras i enlighet med yttrandet.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

5. Miljökonsekvenser

Människors hälsa och miljön

Förutsättningar - övrig verksamhet

Revidering: Det anges i tredje stycket att enstaka etableringar med liten belastning och utan avlopp för processvatten förutsätts lösa sitt VA genom enskild anläggning.

Meningen bör revideras då avlopp för processvatten ej kan anslutas till kommunalt avloppsnät vare sig det är små eller stora etableringar. Endast avloppsvatten som kan likställas med hushållsspillvatten kan tas emot till det kommunala avloppsreningsverket.

Kommentar:

Miljökonsekvensbeskrivningen förtydligas så att det framgår att processvatten måste kunna få en egen lösning.

FÖRETAG

6. LKAB

LKAB ser positivt på att många av LKAB:s synpunkter i samrådsskedet tagits i beaktande. Eftersom gruvindustrin är en viktig förutsättning för samhället är det viktigt att det skapas förutsättningar för orten och gruvindustrin att fortsätta att leva i symbios och samtidigt fortsätta att utveckla samhället.

I samband med nu pågående miljötilståndsärende ansöker LKAB om markanvisning hos bergmästaren där omfattning framgår av bifogad karta. LKAB:s tilltänkta område för matsal och personalutrymmen finns inom det område som omfattas av markanvisning.

Industriområden

För att inte gynna enskilda leverantörer kommer grundprincipen vara att inom framtida markanvisning, som utgör LKAB:s industriområde, tillåts inga externa etableringar.

Den markanvisning som nu ligger till grund för ansökan kan komma att förändras, vilket innebär att ett större område kan komma att krävas i framtiden. Därför ser LKAB att det industriområde som finns med i kommunens fördjupade översiktsplan kan vara ett hinder för gruvindustrins framtida expansion. LKAB anser det olämpligt med ytterligare etableringar i så nära anslutning till verksamheten, speciellt då området ligger i direkt anslutning till den säkerhetszon som krävs för Leveäniemigruvan. LKAB ser hellre utveckling av industri i anslutning till det område som markerats kring nuvarande Gruvköket. Stor vikt bör läggas vid typ av verksamhet för att inte äventyra de miljövillkor som ligger till grund för LKAB:s verksamhet.

Med de infrastrukturlösningar som gjorts i Svappavaara och den trafik som genereras ser LKAB med fördel att industriområdet placeras längs väg E45.

Kommentar:

Det industriområde som LKAB syftar på synes vara den fastighet som Kiruna kommun äger i direkt anslutning till befintlig industri GMKAB på Vargbacken. Kommunen ser det som angeläget att kunna tillhandahålla industrimark till t.ex. entreprenörverksamhet som hör samman med gruvverksamheten, eventuellt kan markbyte med LKAB diskuteras.

Övriga synpunkter noteras.

Bensinstation

Det noteras att kommunen föreslår placering av bensinstation inom det område som LKAB ansöker om att bli markanvisat för gruvdrift.

Som tidigare nämnts kommer det markanvisade området att vara en förutsättning för gruvdriften och kommer därför att vara instängslat. Med tanke på de diskussioner som förts med Trafikverket angående korsningssituationer längs E10:an, bör så många verksamheter som möjligt sammanföras för samnyttjande av korsningar. LKAB förordar en placering i anslutning till industriområden vid Gruvköket eller längs väg E45.

Kommentar:

Synpunkten noteras inför kommande utredningar.

Bostäder

I och med tidigare nämnda behov av arbetskraft och ersättningstomter för förvärvade fastigheter är det viktigt att kommunen har god beredskap för framtida utveckling av bostadsområden. LKAB förordar utveckling av bostadsområden i Svappavaara samhälle i nordlig till nordöstlig riktning. Av kommunens ställningstaganden när det gäller detaljplaner i Svappavaara går det inte att utläsa att det krävs att de befintliga strategiska detaljplanerna som finns måste omarbetas/ ses över eller att nya detaljplaner måste upprättas. Med det i åtanke så finns det i dagsläget få möjligheter att nyttja de byggrätter som finns till förfogande, till exempel Ormen Långe.

LKAB vidhåller att framtida förtätning av bostäder och därtill förenlig verksamhet inte bör ske söder om Kirunavägen.

Kommentar:

Synpunkten noteras. Kommunen anser dock att planeringsövävägandena relativt väl redovisar var behov av översyn av gällande detaljplaner föreligger.

Infrastruktur, Vatten och avlopp

Av planhandlingarna att döma, efterlyser kommunen, kopplat till LKAB:s yttrande i samråds-skedet, exakta siffror på vilket behov som föreligger för planering och dimensionering av framtida vattentäkter och reningsverkskapacitet. Det är viktigt att LKAB:s behov i siffror tas i beaktande när planeringen väl är igång. På detta sätt säkerställs rätt underlag istället för visionsdokument med livslängd på 10-20 år.

Kommentar:

Synpunkten noteras.

ÖVRIGA

7. Berit Stålnacke Savonen

I översiktsplanen så nämner man Solbackenområdet, men ingenting om vad kommunen ska göra åt detta slumområde. Idag är det livsfarligt att gå igenom Solbacken. Trasiga snöras-skydd hänger halvvägs ner från taken, krossat glas överallt och flera älgfamiljer tillbringar en stor del av året på området, eftersom det finns gott om mat där. Älgarna är inte heller speciellt rädda av sig, eftersom de gärna går till anfall om någon människa råkar komma för nära. **Vad ska kommunen göra åt Solbacken?**

Sedan så skriver ni också om att det finns en busshållplats mittemot Coop Nära. Det är riktigt, men det skulle behövas en busskur med värme för resande som kommer från Kiruna och ska vidare till Pajala, Gällivare eller Karesuando. Det är två timmars väntan t ex en lördag för resande som ska åka vidare från Svappavaara. I vintras när det var -32 grader ute så var det en man som skulle fortsätta med buss till Karesuando. Coop Nära stängde kl 14:00 och bussen skulle gå först vid 16:00 tiden. Fanns ingenstans att gå in och värma sig, eftersom vi inte har något fik eller något annat allmänt ställe i närheten av busshållplatsen här i byn. Nu hade han tur, för att det fanns människor som förbarmade sig över honom och tog med honom hem tills bussen skulle gå. **Det behövs en varm busskur där människor som kommer från Kiruna med buss kan vänta på nästa buss, för vidare transport.**

Kommentar:

Kommunen instämmer i behovet av åtgärder vad gäller bebyggelsen på Solbacken. Området är privatägt och kontakter har tagits med fastighetsägaren. Miljö- och byggnämnden har förelagt fastighetsägaren åtgärder. Detta är ett juridiskt ärende som hanteras i annan ordning än genom översiktsplanen.

Kommunen instämmer vad gäller behov av busskur i centrala delen av Svappavaara. Texten kompletteras vad gäller detta i planbeskrivningen.

8. Tommy Kemi

Två skrivelse har inkommit, delvis med samma innehåll

Entreprenörsboende ska koncentreras till gamla folketslustomten där nuvarande Entreprenörs hotellet ligger samt Svappavaara 16:1 och inte sprida ut det. Det finns gott om plats mot E10, området är ca 3 – 4 ha stort. Under 1960 talet fanns barackläger där. Det skulle störa minst de boende på och runt Texas-området, Kirunavägen samt efter Sofia Lindmarksvägen.

Att någon hyr ut ett hus eller har 1-3 husvagnar stående på sin fastighet stör ingen. Men att ha 10-15 husvagnar och en massa baracker i Texas-området både stör och förfular den vackra omgivningen och är direkt olämpligt. Då anser jag att det är bättre att koncentrera boendet till Folkets hus området!

Ett annat område som saknas är gång och cykel väg pga av den ökade trafiken runt entreprenörsboendet! Vi har ett problem med att alla genar över mammas tomt Svappavaara 11:15 från Masmästarvägen ner till Kirunavägen och värre kommer det förmodligen bli med stora entreprenörsboenden i Texas-området.

Gör en gångbana från Masmästarvägen genom ladulandskapet vid nuvarande skoterled och ner mot Kirunavägen (mellan Kirunavägen 35 och 43 mitt emot nuvarande bensinstation). Samt en grening därifrån mot Kirunavägen 29 och 31. Då skulle barnen få en betydligt säkrare väg till skolan! En snäll dam på Svappavaara 11:15 låter barn passera genom tomten och flitiga föräldrar skottar en säker väg för sina barn till skolan så de slipper gå efter vägarna förbi entreprenörsboenden med ökad tung trafik. Ingen allvarlig olycka har därför hänt!

Kommentar:

Texas-området anges i översiktsplanen för bostads- och verksamhetsändamål. För den östra delen av Texasområdet finns gällande detaljplan för småindustriändamål och bostäder (Jb). Enligt planbestämmelserna får detta område endast användas ”för småindustriändamål av sådan beskaffenhet att närboende ej vållas olägenheter med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och trevnad. Byggnad får dock uppföras eller inredas för med industrirörelsens samhöriga bostäder samt, där så prövas lämpligt även för annat bostadsändamål.”

För ny bebyggelse eller förändrad användning av befintlig bebyggelse krävs bygglov.

9. Lena de Stefanis

Jag har under samrådet inkommit med yttrande och har fortfarande i stort sett samma invändningar. Den 17 mars, 2015, hölls ett möte i Svappavaara, där ca 50 bybor deltog. Vid mötet deltog även representanter från Kiruna Kommun, bl.a. Kristina Zakrisson och Mary Rosenfors. Under mötet framgick tydligt vad som är viktigast för Svappavaaraborna; bostäder, trygghetsboende, skolans bevarande och miljön.

Jag anser att förslaget om industriområde enligt alternativ 2 bör överges. Svappavaara är omringat av industriområden och de befintliga områdena bör utvidgas istället för att ytterligare mark förorenas. I stället bör markområdet vid E10 utvidgas, där LKAB redan har sitt stora industriområde eller på annan mark längs E10. Marken längs vägen mot kyrkogården bör inte heller utvecklas till industriområde och inte heller området i närheten av badplats och den planerade nya campingplatsen.

När Leveäniemigruvan sättes i drift, kommer den att orsaka mycket mer buller och damning i byn än vad som nu är fallet. Detta har man inte alls tagit hänsyn till i planförslaget. Det är redan höga bullernivåer i byn och damningen är avsevärd. Byn ser mycket smutsig ut. Snön är grå och bebyggelsen har spår av damm från gruvdriften. Den tunga trafiken inom byn och

mellan byn och Mertainen har ökat avsevärt, något som också ökar föreningarna i byn. De tunga fordonen påverkar även trafiksäkerheten.

På mötet den 17 mars framgick att bostäder och trygghetsboende är mycket viktigt för Svappavaaraborna. Bostäder bör snarast byggas så att de äldre kan stanna i byn och för att åtminstone en del av de 500 arbetarna som LKAB planerar att anställa, ska kunna bo i byn. Byn ska inte vara en plats man enbart pendlar till för sitt arbete, utan en levande bygd, med skola och affärer. Just nu ser byn alltmer ut som ett Klondyke, där en del tomter har 4-5 husvagnar permanent parkerade och där ett stort och icke attraktivt modulhotell har placerats. Kommunen och LKAB bör satsa på att bygga bostäder. Bostäder behövs också om familjer ska kunna bo i byn, något som är villkoret för att byns skola ska överleva. Med fler bostäder och LKABs expansion skulle Svappavaara återigen kunna utvecklas till den levande by den var under 1960-80-talen, då den hade ca 1200 invånare.

Det satsas inte heller på fritidssysselsättningar för barn och ungdom. Sporthallen med liten bassäng hålls öppen enbart tre kvällar i veckan och är stängd hela sommaren. Det finns en hockeyplan som knappast kan kallas hockeyrink, då sargen har rivits ned för flera år sedan. Kanske kan kommunen åtminstone bygga en ny sarg? Ytterligare en viktig fritidssysselsättning är skoterkörning. Se till att skoterleder finns som leder till och från byn och ut i den omkringliggande naturen.

Kort sammanfattning:

- värna om miljön;
- bygg inte industriområden på annan mark än i angränsning till redan befintlig industri;
- satsa på trygghetsboende och på bostäder för familjer;
- satsa på att behålla skolan i byn;
- satsa på fritidssysselsättning för barn och ungdom

Kommentar:

Kommunen anser att det är av vikt att det finns möjlighet att även på sikt etablera nya industiverksamheter i anslutning till Svappavaara och i närheten av goda vägförbindelser. Förutsättningarna för de redovisade nya industriområdena i anslutning till E10/E45 ska utredas närmare innan detaljplaneläggning genomförs.

Avgränsningen av industriområdet vid Kyrkogårdsvägen ska ändras, se kommentar till skrivelse från Stadsbyggnadsförvaltningen.

Kommunen instämmer i det önskvärda att satsa på trygghetsboende och på bostäder för familjer och på skolan. Planen möjliggör detta, men för förverkligandet krävs hänsynstagande även till andra faktorer.

Fortsatt handläggning

Planhandlingarna kompletteras i enlighet med ovanstående kommentarer.

Den fördjupade översiktsplanen föreslås därefter antas av kommunfullmäktige. Samtidigt upphävs den tidigare fördjupade översiktsplanen för Kiruna C 2006.

Kiruna kommun

Mary Rosenfors , projektledare